

A Régiók Bizottsága véleménye – A mezőgazdasági termékek minősége

(2010/C 175/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- emlékeztet arra, hogy ezek a termékek komoly jelentőségük miatt olyan támogatási keretet érdemelnek, amely hosszú távú stabilitást garantál számukra, valamint azt, hogy a befektetések megtérüljenek, piacorientált intézkedések, többek között egy a termelési országot feltüntető címke bevezetését lehetővé tevő jogszabály révén, és amely közösségi termelési normákat szorgalmaz;
- úgy véli, hogy a tanúsítási rendszerek megfelelő működését garantáló iránymutatásokat kell kidolgozni, bizonyos fokú egységességet biztosítva egyes fontos szempontok, például az ellenőrzési alapkövetelmények terén, elkerülendő a hasonló rendszerek közti esetleges aránytalanságokat;
- támogatja az állatjóléttel és a szénlábnyommal kapcsolatos címkézés kialakítására irányuló javaslatokat. Emellett javasolja az integrált termelés európai szintű szabályozásának kialakítását;
- elismeri a forgalmazási előírások jelentőségét, és úgy véli, hogy azok kötelező érvényét fenn kell tartani, ugyanakkor alaposan felül kell őket vizsgálni;
- megítélése szerint érdemes volna megvizsgálni, hogy be lehetne-e vezetni választható fenntartott jelöléseket a hagyományos és a hegyi termékekre, és úgy véli, hogy ezek meghatározásában igen fontos szerepet játszhatnának a regionális hatóságok
- határozottan támogatja a két eszköz, az OEM (oltalom alatt álló eredetmegjelölés) és az OFJ (oltalom alatt álló földrajzi jelzés) fenntartását;
- sürgeti az Európai Bizottságot, hogy térképezze fel az OEM- és OFJ-rendszerhez szükséges termelési-rányítási eszközöket;
- szeretné, ha az Európai Bizottság jelentősen fokozná a WTO keretén belüli szabályozás megerősítésére tett erőfeszítéseit, haladást érne el a stratégiai jelentőségű országokkal való kétoldalú megállapodások terén, és a hamisításellenes kereskedelmi megállapodások (ACTA) keretében kiállna az OEM és az OFJ termékek védelme mellett;

Előadó:	Pedro Sanz Alonso (ES/EPP) La Rioja kormányának elnöke
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a mezőgazdasági termékekre vonatkozó minőségpolitikáról
	COM(2009) 234 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános szempontok

1. meglepedéssel fogadja, és igen kedvezően ítéli meg a közleményt, amelyből kiderül, hogy az Európai Bizottság érdeklődést tanúsít a minőségi agrár-élelmiszeripari termékek és különösen az iránt, hogy egy olyan megfelelő keret jöjjön létre, amely támogatja és előmozdítja a színvonalas mezőgazdasági termelést az Unióban, és javítja annak elfogadottságát a fogyasztók körében;

2. úgy véli, hogy a minőségi agrár-élelmiszeripari termékek előállításának rendkívül fontos a vidék jövőképes fejlődésének szempontjából, és hozzájárulnak a mezőgazdasági termelők és állattenyésztők gazdálkodási formái által meghatározott vidéki táj és identitás tartós megőrzéséhez, elősegítve a jövőbeli regionális fejlődést;

3. emlékeztet arra, hogy ezek a termékek komoly jelentőségük miatt olyan támogatási keretet érdemelnek, amely hosszú távú stabilitást garantál számukra, valamint azt, hogy a befektetések megtérüljenek, piacorientált intézkedések, többek között egy a termelési országot feltüntető címke bevezetését lehetővé tevő jogszabály révén, és amely közösségi termelési normákat szorgalmaz, mindenekelőtt az élelmiszer-biztonság, a környezetvédelem és a hagyományos termelési módszerek területén;

4. örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság közleménye elismeri, hogy az agrártermékek minősége elválaszthatatlan a régiók hagyományaitól, fejlődésétől és fenntarthatóságától, ezeket azonban erősíteni és védeni kell olyan rendszerekkel, mint a földrajzi jelzések, és az ez utóbbiakkal kapcsolatos szellemi tulajdonjogokat világszerte tiszteletben kell tartani;

5. emlékeztetni szeretné az Európai Bizottságot, hogy neki kell elsőként konkrét intézkedéseket hoznia annak érdekében, hogy a fogyasztók (elsősorban az európaiak) megfelelő tájékoztatást kapjanak a földrajzi jelzések egyedi jellemzőiről, sajátosságairól, valamint arról, hogy ezek szorosan összefüggnek a vidéki területek fenntartható fejlődésével;

6. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a minőséggel kapcsolatos megfelelő szakpolitika kialakítása során szem előtt tartandó fő témakörök a tájékoztatás, a koherencia és a komplexitás kerülete;

7. úgy véli, hogy a tanúsítási rendszerek megfelelő működését garantáló iránymutatásokat kell kidolgozni, bizonyos fokú egységesítést biztosítva egyes fontos szempontok, például az ellenőrzési alapkövetelmények terén, elkerülendő a hasonló rendszerek közti esetleges aránytalanságokat;

8. elismeri, hogy a címkézési rendszerek esetében európai uniós forgalmazási előírásokat kell bevezetni, ugyanakkor törekedni kell az egyszerűsítésükre is;

9. meggyőződése, hogy a fenntartható, az európai lakosság igényeit megfelelően kiszolgáló képes, ugyanakkor az Unión kívüli piacokon is versenyképes európai mezőgazdaság jelentős fejlődésének eléréséhez kulcsfontosságú az agrár-élelmiszeripari termékek minőségét célzó ambiciózus politika;

10. úgy véli továbbá, hogy megfelelően el kell ismerni az európai mezőgazdasági termelők és állattenyésztők arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megfeleljenek a szigorú környezetvédelmi, élelmiszer-biztonsági és állatjóléti követelményeknek, és ezt az európai lakosságban is tudatosítani kell;

Uniósz gazdálkodási követelmények

11. úgy ítéli meg, hogy meg lehetne vizsgálni egy olyan címke önkéntes alapú bevezetését, amely tartalmazná a termelés (azaz a növényi termények betakarításának, az állatok születésének és nevelésének vagy a tejelő tehének fejésének stb.) helyét. Hasonlóképpen megfontolandó a származás (feldolgozott termékek esetében ez a legutolsó lényeges feldolgozási művelet helyszíne) feltüntetésének kötelezővé tétele, előzőleg azonban értékelni kellene, hogy ez az – egyes termékek esetében már most is kötelező – intézkedés milyen előnyökkel és hátrányokkal járna. Ily módon ezek alapján a jelölések alapján meg lehetne különböztetni az egyes európai termelőket, a fogyasztók pedig bőséges és helyes információkhoz jutnának;

12. támogatja az állatjóléttel és a szénlábnyommal kapcsolatos címkézés kialakítására irányuló javaslatokat. Emellett javasolja az integrált termelés európai szintű szabályozásának kialakítását;

A forgalmazási előírások

13. elismeri a forgalmazási előírások jelentőségét, és úgy véli, hogy azok kötelező érvényét fenn kell tartani. Ugyanakkor egyszerűsítési szempontból alaposan felül kell őket vizsgálni, megszüntetve a felesleges elemeket, és csak azokat tartva meg, amelyek valóban szükségesek az egyes termékek forgalmazásához. A felülvizsgálatot a termelőkkel szoros együttműködésben kellene elvégezni, olyan mechanizmus alkalmazásával, melynek révén a módosítások kellően gyorsan és hatékonyan bevezethetők. Az érthetőség és az alkalmazhatóság érdekében mindenképpen fenn kell tartani az előírások ágazati jellegzetességeit;

14. megítélése szerint érdemes volna megvizsgálni, hogy be lehetne-e vezetni választható fenntartott jelöléseket a hagyományos és a hegyi termékekre, és úgy véli, hogy ezek meghatározásában igen fontos szerepet játszhatnának a regionális hatóságok;

Földrajzi jelzések

15. ellenzi, hogy a rendszer koherenciájának és az egyes termékek sajátosságainak megőrzése érdekében a meglévő három különálló rendszert egységes szabályozási keretbe vonják össze. Ugyanakkor határozottan támogatja a két eszköz, az OEM (oltalom alatt álló eredetmegjelölés) és az OFJ (oltalom alatt álló földrajzi jelzés) fenntartását. Mindkettő igen hasznosnak bizonyult, és a termelők körében is nagyon kedvező fogadtatásra talált. Ennek ellenére alapvetőnek tartja az eszközökről való tájékoztatást és azok népszerűsítését célzó tevékenységek fokozását;

16. elengedhetetlennek tartja az egyszerűsítést, méghozzá nemcsak az adminisztratív eljárások, hanem a bejegyzéssel, a fenntartással és az irányítással kapcsolatos mindazon szempontok tekintetében is, amelyeknek az egyes rendszerekben részt vevő gazdáknak meg kell felelniük;

17. támogatja, hogy ezeket a jelöléseket esetleg a feldolgozott termékek esetében is lehessen használni, amennyiben megfelelően garantálni lehet a felhasznált alapanyagok származását, valamint azt, hogy az adott megjelöléssel ellátott termék termelői engedélyezték annak felhasználását;

18. véleménye szerint érdekes lehetne tanulmányozni annak lehetőségét, hogy a biotermékek példáját követve a tanúsítási követelményeket a friss termékek esetében is kiterjesszék a szállítási lánc különböző szereplőire azzal a céllal, hogy felmérjék ennek az eszköznek az esetleges kedvező aspektusait;

19. hangsúlyozza, hogy már számos, az OEM és az OFJ rendszer által érintett gazda rámutatott arra, hogy olyan eszközökre van szükség, amelyekkel szabályozható a termelés, és figyelmeztet arra, hogy ezeknek az eszközöknek a hiányában egyértelműen fennáll a veszélye, hogy az OEM és az OFJ rendszerek által képviselt eredetiség és minőség részben vagy egészen elvész, és ezáltal számos európai régióban veszélybe kerül a vidéki társadalmi-termelési struktúra is;

20. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg a szükséges termelésirányítási eszközöket, és bocsássa őket az OEM- és OFJ-rendszer által érintett gazdák rendelkezésére. Az önálló regionális fejlődés sok esetben kötődik a fenntartható vidékfejlesztéshez. A fenntarthatóság azonban nem érhető el, ha az OEM és az OFJ területén nem állnak rendelkezésre olyan eszközök, amelyek révén szabályozható a termelési potenciál, és így ésszerű egyensúly alakítható ki a kereslet és a kínálat között, miáltal a forgalmazás bővülésével arányosan bővíthető a termelés;

21. az OEM és az OFJ szellemi tulajdonnak minősül, és mint ilyen – csakúgy mint más kereskedelmi márka esetében – lehetőséget kell hogy biztosítson az önkéntes szabályozásra mind minőségi, mind mennyiségi szempontok tekintetében, méghozzá úgy, hogy ez a szabályozás ne spekulatív és öncélú legyen, hanem a fenntarthatóságot szolgálja;

22. az OEM és az OFJ védelmével kapcsolatos szempontok vizsgálatát ajánlja. A szereplők és a régiók úgy vélik, hogy egységes, nemzetközi védelmi szintet kell biztosítani, ezért az RB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a maximális védelem biztosításáért, függetlenül attól, hogy az egyes OEM és OFJ termékek kezdetben milyen hatásokkal járnak az Unió régióinak vagy tagállamainak határain kívül;

23. szeretné, ha az Európai Bizottság jelentősen fokozná a WTO keretén belüli szabályozás megerősítésére tett erőfeszítéseit, haladást érne el a stratégiai jelentőségű országokkal való kétoldalú megállapodások terén, és a hamisításellenes kereskedelmi megállapodások (ACTA) keretében kiállna az OEM és az OFJ termékek védelme mellett;

Biogazdálkodás

24. üdvözli az e területre vonatkozó közelmúltbeli jogszabályváltozásokat és a biotermékek jelölésére szolgáló új uniós logó használatának kötelezővé tételét 2010-től kezdődően, és meggyőződése, hogy ez az intézkedés az európai biogazdálkodás szereplőinek megfeszített munkájával együtt garantálja ennek a rendkívül környezetbarát termelési rendszernek a jelentős fejlődését;

Hagyományos termékek

25. egyetért az Európai Bizottság azon véleményével, hogy nem sikerült kiaknázni a rendszerben rejlő lehetőségeket, és támogatja azt az elképzelést, hogy meg kellene vizsgálni olyan elnevezések bevezethetőségét, mint a „hagyományos termék”, amennyiben az megfelel bizonyos pontosan meghatározott és tanúsítható kritériumoknak;

26. kéri az Európai Bizottságot, hogy tanulmányozza, milyen támogatási rendszerekre van szükség kifejezetten a hagyományos, illetve a hegyi termékekre vonatkozóan, majd mindkét esetben vezesse is be ezeket, arra az esetre, ha ezek végül a jelenlegi HKT-k helyébe lépnének;

Az új uniós rendszerek közötti összhang

27. azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság a minőséget szolgáló jövőbeli rendszerek és kezdeményezések hozzáadott értékének és megfelelőségének proaktív és pragmatikus értékelése révén biztosítsa azok koherenciáját. Úgy véli, hogy ehhez kapcsolódóan figyelembe kell venni a fogyasztók szükségleteit és azt is, hogy új rendszerek bevezetése valóban szolgálná-e az érdeküket;

A magán- és tagállami élelmiszer-tanúsítási rendszerekre vonatkozó iránymutatások

28. támogatja az Európai Bizottságot abban, hogy a mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari termékek minőségére vonatkozó rendszerek működésével kapcsolatos bevált gyakorlati megoldásokat tartalmazó iránymutatásokat tervez kidolgozni, és egyetért azzal, hogy nem kell jogszabályt alkotni a magán- és tagállami tanúsítási rendszerekre vonatkozóan;

Záró ajánlások

29. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy az európai agrár-élelmiszeripari minőségi rendszer megerősítése érdekében tegyen

komoly erőfeszítéseket a rendszernek a fogyasztók körében való közismertté tételére, továbbá tegye egyértelművé a rendszer fogalmait, és ösztönözze ezeknek a termékeknek a fogyasztását, és ezáltal az egész európai lakosságot vonja be az európai vidéki területek termelési struktúrájának fenntartásába;

30. azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság jobban ismerje el az európai régiók stratégiai szerepét a minőségi mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari termelés tekintetében, és szenteljen maximális figyelmet a régiók ez irányú kéréseinek, tekintettel arra, hogy ez a szempont nagy jelentőséggel bír a jobb regionális társadalmi-gazdasági fejlődés szempontjából.

Kelt Brüsszelben, 2010. február 10-én.

a Régiók Bizottsága elnöke
Mercedes BRESSO
